

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**EL LLEGAT CULTURAL
GRECOROMÀ**

Coordinació: LOPEZ LOPEZ, MATIAS

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	EL LLEGAT CULTURAL GRECOROMÀ			
Codi	100026			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	3	OPTATIVA	Només examen
	Grau en Estudis Anglesos	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Estudis Catalans i Occitans	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Estudis Hispànics: Llengua i Literatura	3	OPTATIVA	Només examen
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història	3	OPTATIVA	Només examen
	Grau en Història de l'Art	3	OPTATIVA	Només examen
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	LOPEZ LOPEZ, MATIAS			
Departament/s	FILOLOGIA CLASSICA, FRANCESA I HISPANICA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 60 Hores no presencials: 150			
Idioma/es d'impartició	Català: 70% Anglès/Castellà: 30%			
Distribució de crèdits	Profa. ELENA PARRA PALLISO (en substit. Dr. JOSEP ANTONI CLUA SERENA (3 ECTS) Dr. MATÍAS LÓPEZ LÓPEZ (3 ECTS)			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LOPEZ LOPEZ, MATIAS	m.lopez@filcef.udl.cat	3	Concertat amb els alumnes Seminari de Filologia Clàssica
PARRA PALLISO, ELENA	elena.parrap25@gmail.com	3	

Informació complementària de l'assignatura

Anàlisi del llegat cultural del món grecoromà amb tres objectius bàsics. El primer i segon objectius: a) Estudi del pensament grec antic i de la literatura grega i llatina i, alhora, b) de la Mitologia clàssica (esp. grega); Un tercer objectiu, potser el més important dins l'àmbit llatí, és una breu introducció a l'estudi de l'Humanisme romà, és a dir, les Artes ad Humanitatem, és a dir, la construcció d'un ideal humanístic a partir d'autors com Ciceró, Lucreci, Varró, Sèneca, historiadors i comediògrafs llatins (vegeu programa més detallat) i sobretot la lectura i comentari del que es diu dins el programa.

Es valorarà el coneixement del món clàssic a nivell literari i històric.

Competències significatives

competències	objectius formatius
Coneixement dels corrents teòrics i metodològics de la història literària grecollatina i de la llengua d'ambdues èpoques (grega i llatina) Coneixement de les tècniques i els mètodes de l'anàlisi literària sobre el món grecollatí	O1 Conèixer els pressupòsits teòrics i pràctics dels textos més importants de la història literària grega i llatina, així com de llurs manifestacions lingüístiques. O2 Saber discernir els diferents tipus de plantejament a l'hora d'analitzar un text literari.
Capacitat per interpretar i valorar els textos literaris des d'una perspectiva crítica.	O3 Entendre i valorar la importància dels textos grecollatins dins el panorama de la literatura grega i llatina.
Capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita Coneixements de conceptes gramaticals bàsics en grec i en llatí, segons el programa (cf. infra).	O4 Saber llegir amb competència crítica un text literari grecollatí

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. El llegat cultural grecoromà (15, 16, 22 i 23 de setembre 2014)

II. La Mitologia clàssica (29 i 30 de setembre, 6 i 7 d'octubre)

III. La Literatura grega (13, 14, 20, 21, 27 i 28 d'octubre, 3 de novembre)

IV. Introducció a la Literatura i a l'Humanisme romà (4, 10 i 11 de novembre)

V. Introducció a la Literatura romana (vegeu temari) (17, 18, 24 i 25 de novembre i 1 i 2 de desembre)

VI. Introducció a la Literatura romana (vegeu temari) (9, 15, 16 de desembre i 12 i 13 de gener de 2015)

METODOLOGIA: Les classes magistrals sobre "El llegat cultural grecoromà" alternaran amb seminaris de presentacions audiovisuals de textos i imatges mitològiques i literàries que serviran d'il·lustració per esbrinar els principis bàsics de l'assignatura, així com la utilització de la pàgina web elaborada per a l'assignatura: (part grega)

<http://www.llegatculturalclassic.udl.cat/>

Els estudiants hauran de dur a terme treballs sobre els temes desenvolupats a classe.

TEMARI

I. El llegat cultural grecoromà.

- I.1. El "miracle grec" i concepte de "clàssic".
- II.2. Com ens han pervingut les obres literàries clàssiques: el periple a través dels segles.
- III.3. Actualitat de l'Antiguitat: aportacions en l'àmbit del pensament, literatura i l'art clàssics.

II. La mitologia clàssica.

- II.1. Mites del cicle troià i tebà.
- II.2. Mites místics i d'herois combatents i fundadors.
- II.3. Mites fabulosos i la família dels déus.
- II.4. El mite: definició i principals escoles o enfocaments de la Mitologia Clàssica en el segle XX.

III. La literatura grega.

- III.1. Homer i l'èpica grega arcaica.
- III.2. La lírica grega arcaica.
- III.3. El drama d'Època clàssica.
- III.4. La prosa d'Època clàssica.
- III.5. La literatura d'Època hel·lenística.
- III.6. La literatura d'Època imperial o romana.

IV. Introducció a la literatura romana:

- IV.1. Horaci: *Sàtires* I 9
- IV.2. Horaci: *Odes* I 11

V. Introducció a la literatura romana:

- V.1. Horaci: *Èpodes* II + *Oda a la vida retirada* de Fray Luis de León (i recepció)
- V.2. Catul: *carmen* 85 [amb possible incursió a Ausiàs March i recepció]

VI. Introducció a la literatura romana:

- VI.1. Séneca: *De tranquillitate animi* capítols inicials
- VI.2. L'*Estuans intrinsecus* del Arxipoeta de Colònia
- VI.3. Paràgrafs escollits del *Pro Archia* de Ciceró.

ELS ALUMNES TINDRAN UNA PROVA FINAL DE LA PART GREGA I UN ALTRE DE LA PART LLATINA (25% NOTA), QUE CONSTARÀ EN UNES QÜESTIONS SOBRE EL TEMARI.

LECTURES OBLIGATÒRIES PER A L'EXAMEN (15 % DE LA NOTA FINAL)

- 1) *Medea* o bé *Bacants* d'Eurípides.
- 2) *Prometeu encadenat* d'Èsquil o bé l'*Orestea* (trilogia) d'Èsquil.
- 3) *Núvols* o bé *Vespes* d'Aristòfanes.
- 4) *L'Eneida* de Virgili
- 5) *Les Metamorfosis* d'Ovidi. (Les *Metamorfosis* de Kafka són un complement i una derivació o calc literari) o Sèneca (s'especificar)
- 6) Horaci (Sàtires i Odes).

Opcional: Cants I, II, V, VI, IX y XII de l'*Odissea* d'Homer. (L'*Ulysses* de Joyce és una adaptació contemporània del tema odisseic).

D'aquestes lectures, l'alumne haurà de triar-ne dues de l'àmbit grec (a banda de l'opcional).

***Les Metamorfosis* i *L'Eneida* són lectures opcionals, així com alguns temes del manual de Mitologia del professor de l'assignatura: *El rostre de la Medusa. Manual de Mitologia grega en els seus textos literaris*, Servei de Publicacions de la UdL, Lleida, 2010, sobre el qual es comentaran textos a classe i del qual l'alumne caldrà que el llegeixi en vistes a l'avaluació final.**

TREBALL (10% NOTA FINAL):

TRIA D'UN AUTOR O TEMA DELS SUARA ESMENTATS PER AL TREBALL INDIVIDUAL.

El primer dia de classe es facilitarà una breu sinopsi temàtica i estilística de cadascun per orientar l'estudiant en la seva tria.

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	o	G	HP*	HNP
Classe magistral (M)		O1...O7		25	50
Seminari (S)	S1: Seminari sobre literatura gregues amb filòleg conferenciant invitat. S2: Seminari sobre literatura gregues amb filòleg conferenciant invitat. (d'acord amb el temari)				
Pràctiques (P)	Pràctiques d'aula que també es lliuren per escrit. P1 comentari de text / P2, etc., així com de resums de llibres esmentats a la bibliografia.	O1...O7		20	30
Treballs (T)	Treball: Aplicació pràctica de la teoria de les classes magistrals en un mínim de 2 autors o temes que es tractaran amb el professor personalment entorn de la bibliografia (un per especialitat, grec i llatí, de menys o més extensió)	O1...O7		10	10
Tutories (Tut)	Tutories programades: 2 referides al món clàssic grec i 2 al món clàssic llatí.				
Altres (AA)	AA2. Exposició d'algun resum del treball (+ participació en les exposicions dels altres)	O1...O7		5	
				60	150

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / tipologia TPD	observacions	activitat	punts màxims
Assistència i participació (As)	As: Puja nota d'acord amb un informe de participació per part del docent (no pot baixar nota)	Són valorables l'esforç, la bona actitud i la participació. Són desfavorables la impuntualitat i la mala actitud.	Totes les presencials. Participació a classe.	0,5
Examen / Taller d'avaluació (TA)	TA1 desembre: examen dia 17-XII-2012 del conjunt de la matèria impartida en M i S / prova escrita. TA2 gener: examen del conjunt de la matèria impartida en M i S / prova escrita.		Avaluació estudi Bibliografia i classes magistrals	TA1: 2 TA2: 2,5
	E: expressió escrita	Domini del discurs assagístic i correcció gramatical	Proves escrites TA	1
Treball d curs (T)		- Aplicació pràctica de la teoria de les classes magistrals en un mínim de sis frases fetes a classe més alguna no vista a classe (poden arribar a ser-ne més d'una). - Són valorables l'esforç, la claredat i l'originalitat	GT: Gran Treball Individual de curs	2,4
Altres	Pràctiques (4 X 0,4)	Pràctiques d'aula i recerques bibliogràfiques que es lliuren per escrit. P1 comentari de text . P2 comentari de text . P3 comentari de text (normalment morfosintàctic) . P4 comentari de text (normalment morfosintàctic).	P1,P2, P3, P4, P5	1,6
TOTAL				10

Bibliografia i recursos d'informació

Sobre el món de la literatura grega i llatina, atès que els autors triats poden ser susceptibles d'ésser modificats a l'últim moment, el primer dia de classe s'especificaran les lectures que el professor suggerirà de lectura imprescindible.

Algunes publicacions bàsiques del tema de Mitologia clàssica i literatura grega (la resta serà assenyalada durant el curs):

P.Grimal, *Diccionario de la Mitología griega y romana*, Barcelona, 1981 (2ª. Ed.). Hi ha versió catalana, des de l'any 2008.

A.Ruiz de Elvira, *Mitología Clásica*, Madrid 1975.

M.Cerezo, *Interpretaciones del Mito: creencia tradicional, creencia marginal*, Lleida, Pagès Editors, 2002.

J. A. Clua Serena, *El rostro de la Medusa. Manual de Mitología grega en els seus textos literaris*, Servei de Publicacions de la UdL, Lleida, 2010.

J.Redondo, *Introducció a la religió i la mitologia gregues*, Publ.Universitat de València, València 2006.

P.Gómez & C.Miralles, *La Mitología grega*, Publicacions de la UOC, Col.Vull Saber, 2007.

Algunes publicacions bàsiques del tema de Literatura llatina:

Virgilio, *Eneida*, bien sea en la versión de Dulce Estefanía (Barcelona, Bruguera, 1968; varias eds. posteriores), o en la de Aurelio Espinosa Pólit (Madrid, Cátedra, 1989).

Ovidio, *Arte de amar*, libro I, traducción de Enrique Montero Cartelle, Torrejón de Ardoz, Akal, 1987.

Selección de *Poesías* de Catulo, traducción de Antonio Ramírez de Verger, Madrid, Alianza, 1988.

Horacio, *Odas*, libro I, traducción de Manuel Fernández-Galiano, Madrid, Cátedra, 1990.

Selección de *sátiras* de Horacio, Persio y Juvenal en el volumen *La sátira latina*, edición de José Guillén Cabañero, Torrejón de Ardoz, Akal, 1991.

Plauto, *Los Menecmos*, traducción de José Román Bravo (en Plauto, Comedias I), Madrid, Cátedra, 1989.

Terencio, *La suegra*, traducción de Aurora López y Andrés Pociña, Torrejón de Ardiv, Akal, 1986